

علت مصرف: اکثر بیماران مبتلا به نارسایی کلیه به مدت طولانی دچار اختلال عملکرد کلیه هستند.

مبتلا به کم خونی میشوند. کم خونی به دلیل کاهش ترشح اریتروپویتین است که ۹۰ درصد آن در غده

فوق کلیه ساخته و ترشح می شود و با تاثیر بر مغز استخوان باعث افزایش تولید گلبول های قرمز خون می شود. این دارو برای جبران و اصلاح کم خونی ایجاد شده تجویز میشود.

اشکال دارو: این دارو به شکل مایع بی رنگی است که به صورت آمپول های ۲۰۰۰ ، ۴۰۰۰ ، ۶۰۰۰ و ۱۰۰۰۰ عرضه میشود.

عوارض دارو: با مصرف بیش از اندازه اپرکس ، غلظت خون افزایش می یابد که این می تواند باعث کاهش ارتعاش در محل فیستول و از کار افتادن آن شود. بنا براین از تزریق خودسرانه و یا تغییر در مقدار مصرف آن اجتناب کنید.

تزریق اپرکس باعث افزایش فشارخون می شود: در نتیجه از تزریق آن در زمانی که فشارخون بالای ۱۶۰ میلی متر جیوه است باید خودداری شود.

**نحوه مصرف:** اپرکس می تواند به صورت داخل وریدی، زیرجلدی و داخل پریتون تزریق شود. در تزریق زیرجلدی در منزل حداکثر حجم تزریقی باید ۱ سی سی باشد. حجم های بیشتر در مکان های دیگر تزریق شود محل تزریق بازوها و دیواره قدامی شکم است و باید به طور متناوب تغییر یابد.

### نکات قابل توجه:

این دارو باید در درجه حرارت ۲-۸ سانتی گراد نگهداری و از یخ زدگی آن جلوگیری شود.

۱. رنگ محلول باید شفاف باشد.
۲. باید از مخلوط کردن آن با سایر داروها و رقیق کردن آن جلوگیری شود.
۳. دارو در یخچال نگهداری شود و از یخ زدگی و تابش مستقیم نور خورشید محافظت شود.
۴. قبل از تزریق، فشارخون کنترل شود و در صورت فشار بالای ۱۶۰ میلی متر جیوه دارو تزریق نشود.

### ۲- ونوفر:

علت مصرف: این دارو از ترکیبات آهن و ضد کم خونی است.

اشکال دارو: ونوفر به شکل آمپول های ۵ میلی لیتری است که حاوی ۱۰۰ میلی گرم محلول قهوه ای تیره از آهن عرضه می شود.

عوارض دارو: افت فشارخون در صورت تزریق سریع، موقعیت حس چشایی، تهوع، ایجاد شوک و ایجاد طعم فلز در دهان است.

نحوه مصرف: تزریق وریدی بهتر روش تزریق ونوفر است. توصیه می شود هر میلی لیتر آن در ۲۰ میلی لیتر سرم نرمال سالین رقیق شود.

### نکات قابل توجه:

- \* ونوفر نیازی به نگهداری در یخچال ندارد.
- \* ونوفر نباید با هیچ دارویی مخلوط شود.
- \* داروی رقیق نشده داخل رگ سریع تزریق نشود.
- \* در زمان تجویز قرص آهن قطع شود.

### ۳- کربنات کلسیم

مواد مصرف: این دارو به صورت مکمل غذایی هنگامی مصرف می شود که دریافت کلسیم ممکن است ناکافی باشد. همچنین در نارسایی کلیه به دلیل افزایش فسفر خون این دارو استفاده می شود. چون در دستگاه گوارش به فسفات متصل می شود و مانع جذب آن می شود.



دفتر بهبود کیفیت و آموزش  
بیمارستان ۲۲ بهمن

عنوان سند:  
بمفصلت آموزشی  
ویژه بیماران

شماره سند:  
98/eq/102  
تاریخ تدوین: ۹۸/۱/۲۰  
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۱۱/۲۰

# داروهای رایج و مورد استفاده برای بیماران دیالیز



کلینیک آموزش سلامت

بیمارستان ۲۲ بهمن

۳۰۹-داخلی ۳۲۵۹۵۵۱۶

ولی در رناژل عوارض گوارشی مثل یبوست که یکه از مشکلات بیماران دیالیزی است کمتر دیده می شود.

## نکات قابل توجه:

۱- باید مصرف مواد خوراکی حاوی فسفر نظیر اجیل و لبنیات (ماست، شیر، دوغ، کشک و...) کاهش پیدا کند.

۲- در صورت مصرف رناژل هیچ گونه فسفات باندر دیگر را نباید مصرف کنید.

۳- فاصله مصرف رناژل با داروهای ضد تشنج، وارفارین و سیپروفلوکساسین باید حداقل ۳ تا ساعت باشد.

## ۵- کلسی تریول

اشکال دارویی: قرص های (پرل) ۰/۲۵ میلی گرم

**مکانیسم اثر:** کلسیم تریول فرم فعال شده ویتامین D است که متابولیسم کلسیم و فسفات را تحت تاثیر قرار می دهد. مقدار مصرف دارو در بیماران دیالیزی بر اساس میزان کلسیم و فسفر خون تنظیم می شود. در صورت نیاز، بعد از هر همودیالیز و یا روزانه تجویز میشود.

**عوارض:** مهم ترین عارضه افزایش بیش از حد کلسیم است که با کنترل دوره ای کلسیم می توان از آن جلوگیری کرد.

Reference: handbook of dialysis(2015)

**اشکال دارو:** به صورت قرص های ۵۰۰ میلی گرمی موجود است که حتما باید در دمای ۱۵ تا ۳۰ درجه در پوشش بسته نگهداری شود.

**عوارض:** یبوست، تهوع، تشنگی و پر ادراری از عوارض این دارو است.

**نکات قابل توجه:** در صورت بروز علائمی نظیر بی اشتها، تکرر ادرار، خشکی دهان، گیجی و هذیان که نشان دهنده افزایش بیش از حد کلسیم در بدن است، باید سریعا به پزشک خود مراجعه کنید.

۱. اگر هدف از درمان اصلاح کلسیم است باید دارو را یک ساعت بعد از غذا و با یک لیوان پر از آب میل کنید.

۲. اگر هدف اصلاح فسفر است دارو باید وسط غذا میل شود.

۳. انتی بیوتیک ها و آهن جذب خوراکی کلسیم را مختل میکنند. به همین دلیل، این دو با فاصله زمانی از هم مصرف شوند.

## ۴- رناژل

موارد مصرف: این دارو یک فسفر باندر است یعنی با ترکیب یا باند شدن با فسفر آن را از طریق دستگاه گوارش دفع می کند و اناغ جذب فسفر می شود.

اشکال دارو: کپسول های ۴۰۰ و ۸۰۰ میلی گرم

عوارض: عوارض جانبی رناژل و کربنات کلسیم تقریبا شبیه هم است.